

16 september 09 - Oproep Europese Culturele Hoofdstad 2015

In het Belgisch Staatsblad van 10 september jongstleden is door de Vlaamse Gemeenschap in samenspraak met de Franse Gemeenschap de oproep voor kandidaten voor Culturele Hoofdstad van Europa 2015 gepubliceerd.

Deze oproep komt er na het voorstel van 21 mei 2008 van het Overlegcomité, waarbij de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap in naam van België worden gevraagd het gezamenlijk administratief beheer van de procedure voor de aanwijzing van de Belgische stad als Culturele Hoofdstad van België in 2015 waar te nemen.

1. De Europese context

Het evenement "Culturele Hoofdstad van Europa" is een gemeenschapsactie die wil bijdragen tot de toenadering tussen de Europese volkeren, stelt zich tot doel de rijkdom, de verscheidenheid en de gemeenschappelijke kenmerken van de Europese culturen voor het voetlicht te brengen en beoogt een groter wederzijds begrip tussen Europese burgers.

Dit evenement is gebaseerd op de vaststelling dat Europa gedurende zijn geschiedenis een broeiplaats was voor een uitzonderlijk rijke en gevarieerde kunstontwikkeling en dat steden een cruciale rol speelden bij het ontstaan en de uitstraling van de Europese culturen.

De Ministerraad van de Europese Unie is de enige instelling die de titel "Culturele Hoofdstad van Europa" kan toekennen. Deze titel wordt voor één jaar toegekend. Geen stad kan de titel dragen zonder vooraf als zodanig door de Raad aangewezen te zijn.

Op basis van het Europese besluit van 2006 worden de lidstaten van de Europese Unie uitgenodigd het evenement "Culturele Hoofdstad van Europa" beurtelings tussen 2007 en 2019 te organiseren. Die toerbeurt werd in onderlinge overeenstemming met de staten beslist: elk jaar kunnen twee steden die in twee verschillende lidstaten gelegen zijn, de titel dragen. De titel heeft betrekking op een stad. De stad kan, indien zij dit wenst, de naburige regio bij haar programma betrekken.

In 2015 zal België, als lidstaat van de Europese Unie, evenals de Tsjechische Republiek, het evenement "Culturele Hoofdstad van Europa" kunnen organiseren.

2. Criteria

De steden die zich voor de titel 2015 kandidaat willen stellen, moeten een kandidatuurvoorstel indienen dat een cultuurprogramma met een Europese dimensie inhoudt, speciaal opgevat voor het betrokken jaar. Dit programma duurt één jaar; in behoorlijk met redenen omklede gevallen, kunnen de kandidaat-steden voor een kortere periode opteren.

Dat programma, dat voornamelijk op de culturele samenwerking steunt, moet voldoen aan hoge artistieke en culturele kwaliteitseisen en in overeenstemming zijn met de doelstellingen geformuleerd in het Europese besluit van 2006. Artikel 4 van dat besluit bepaalt dat het door de kandidaat-steden voorgestelde cultuurprogramma aan de hierna vermelde criteria moet voldoen:

1. Wat de "Europese dimensie" betreft, moet het programma :

a) de samenwerking tussen culturele actoren, kunstenaars en steden in de desbetreffende lidstaat en in andere lidstaten in alle culturele sectoren bevorderen;

- b) de aandacht vestigen op de rijke culturele diversiteit in Europa;
- c) de gemeenschappelijke aspecten van Europese culturen naar voren brengen.

2) Wat “Stad en burgers” betreft, moet het programma :

- a) de deelname van de burgers die in de stad en de omgeving wonen, bevorderen en zowel hun belangstelling wekken als die van burgers uit het buitenland;
- b) duurzaam zijn en integrerend deel uitmaken van de culturele en sociale ontwikkeling van de stad op lange termijn.

Die criteria worden toegelicht en met voorbeelden geïllustreerd in de “Handleiding voor steden die dingen naar de titel van culturele hoofdstad van Europa”, beschikbaar op de Internetsite van het Directoraat-generaal Onderwijs en Cultuur van de Europese Commissie, op het volgende adres : http://ec.europa.eu/culture/index_en.htm

Samenwerking met de socio-economische partners van de stad is cruciaal voor het slagen van dit evenement.

3. De selectieprocedure

a) De jury

Er wordt door België een selectiejury opgericht, overeenkomstig de interne procedures, om de kandidaturen van de kandidaat-Belgische steden te onderzoeken. Ze wordt uit 13 leden samengesteld: zeven deskundigen die door de Europese instellingen worden aangesteld en zes leden die door de Gemeenschappen, in naam van België, worden aangeduid. De juryleden zijn allen onafhankelijke deskundigen, die zich ten opzichte van de steden die op de oproep tot het indienen van kandidaturen hebben geantwoord, niet in een belangenconflict bevinden en die beschikken over een aanzienlijke ervaring en deskundigheid in de culturele sector, in de culturele ontwikkeling van steden of in de organisatie van het evenement "Culturele Hoofdstad van Europa".

b) De selectie in twee fasen

De Voorselectie :

De Belgische steden die zich kandidaat willen stellen voor de titel “Culturele Hoofdstad van Europa 2015” moeten voor 1 maart 2009 op deze oproep beantwoorden door het indienen van een kandidatuurvoorstel. Dit bestaat uit een fiche, “kandidatuurvoorstel” genoemd, en uit een dossier. Het kandidatuurvoorstel moet een overzicht geven van het programma dat de kandidaat-stad zich voorneemt gedurende het betrokken jaar te verwezenlijken. De in te vullen “fiche voor het kandidatuurvoorstel” is beschikbaar op de Internetsite van het Directoraat-Generaal Onderwijs en Cultuur van de Europese Commissie: http://ec.europa.eu/culture/index_nl.htm of http://ec.europa.eu/culture/index_en.htm.

De ingevulde “fiche voor het kandidatuurvoorstel” en het dossier moeten bij aangetekend schrijven in 20 exemplaren worden verstuurd of neergelegd bij de permanente vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie (Wetstraat 61-63, 1040 Brussel) en dit voor 20 maart 2009.

De hierboven vermelde selectiejury zal op 1 juni 2009 door het Paritair Comité worden bijeengeroepen om de kandidaturen te onderzoeken. De kandidaat-steden zullen worden uitgenodigd om hun dossier aan de jury voor te stellen. Er is in deze fase geen bezoek aan de betrokken steden

voorzien.

Op het einde van die vergadering maakt de jury:

- een shortlist met de kandidaat-steden die nader moeten worden onderzocht
- een evaluatieverslag over de kandidaat-steden
- aanbevelingen ten behoeve van de voorgeselecteerde steden

De lijst van de voorgeselecteerde steden zal worden bekendgemaakt bij een persconferentie die op het einde van de voorselectievergadering zal plaatsvinden.

De selectiefase:

De voorgeselecteerde steden zullen hun kandidatuursakte moeten aanvullen, op grond van het programma dat reeds in de voorselectiefase werd voorgesteld. De voorgeselecteerde steden zullen daarin rekening moeten houden met de aanbevelingen die door de jury in de voorselectiefase werden geformuleerd.

De ingevulde kandidatuurvoorstellen moeten bij aangetekend schrijven worden verstuurd of ter plaatse tegen ontvangstbewijs bezorgd aan de permanente vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie uiterlijk op 1 december 2010. De vermelding “Kandidatuur voor de titel van culturele hoofdstad van Europa 2015” moet op de omslag voorkomen.

De selectiejury wordt een tweede keer op 1 maart 2010 door het Paritair Comité bijeengeroepen om de aangevulde kandidaturen van de voorgeselecteerde steden te onderzoeken. De voorgeselecteerde steden zullen worden uitgenodigd om hun aangevulde dossiers voor de jury voor te stellen. De jury kan op dit moment de voorgeselecteerde steden bezoeken.

De jury maakt een evaluatieverslag over de aangevulde programma's van de voorgeselecteerde steden, en maakt een goed gemotiveerde aanbeveling voor de aanwijzing van een Belgische stad als “Culturele hoofdstad van Europa”.

Het verslag houdt eveneens aanbevelingen in die aan de in aanmerking genomen stad worden gericht betreffende de verbeteringen en inrichtingen die vóór het betrokken jaar moeten worden getroffen, als ze als “Culturele Hoofdstad van Europa” door de Ministerraad van de Europese Unie wordt aangewezen.

De naam van de door de jury in aanmerking genomen stad zal worden bekendgemaakt bij een persconferentie die plaats zal vinden na de selectievergadering.

4. De aanwijzing

Op grond van het advies van de selectiejury, wijst België de stad aan die ze als Culturele Hoofdstad van Europa 2015 in aanmerking nemen en geven ze kennis van die beslissing aan het Europees Parlement, aan de Ministerraad van de Europese Unie, aan de Europese Commissie en aan het Comité van de Regio's voor uiterlijk 31 december 2010.

Binnen de drie maanden, kan het Europees Parlement een advies richten aan de Europese Commissie. Deze doet dan een aanbeveling aan de Ministerraad van de Europese Unie, die officieel de Belgische stad aanwijst die als “Culturele Hoofdstad van Europa” voor 2015 in aanmerking komt.

Voor meer info :

- Het Belgisch Staatsblad : <http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/welcome.pl> of PDF in bijlage.
- Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media; Arenbergstraat 7, 1000 Brussel

- Ministère de la Communauté française, 44 boulevard Léopold II, 1080 Bruxelles (www.cfwb.be).
- Commissariat général aux Relations internationales de la Communauté française, 2 place Saintelette, 1080 Bruxelles (www.wbri.be).
- Europes Commissie, DG EAC/ Culture Programme Actions, MADO 17/64, 1049 Brussel (België) (http://ec.europa.eu/culture/index_fr.htm). Telefoon : 02/298.46.44. Mail : Jacqueline.Pacaud@ec.europa.eu.

Contact: Tineke Sonck, woordvoerster minister Anciaux, 0473 96 73 51 – tineke.sonck@vlaanderen.be

[print](#)